

Kaffen kom ud på landet

Fra bogen det gamle Als

Omkring 1830 begyndte enkelte Købmænd i Sønderborg at falbyde raa Kaffe; men paa Landet var Kaffe helt ukendt af Almuen. - Paa den Tid boede i Svenstrup en særdeles dygtig Smed, der hed Christen; han købte - som det den- gang var Skik og Brug - sit Jærn i Partier i Sønderborg og kom i den Anledning enkelte Gange om Aaret »ud til Stais« (til Staden). - Ved saadan en Lejlighed falbød Købmanden ham en ny Artikel i Kolonial, som var blevet indført fra det fremmede og kaldtes Kaffe. Han købte et Fjerdingspund for at overraske og glæde sin Kone. Lidt Underretning om, hvor- ledes hun skulde tilberede den ny Vare, fik

han jo af Køb- manden, men dog ikke fyldestgørende, som det senere viste sig. Christen Smed kom hjem: »flør, Mutter, nu skal æ sige dig Besked med denne her Kaffe, hvordan du skal bære dig ad. Først skal du over e lid komme den i en Gryde og røre rundt i den saa længe, til den bliver sort og spratter ; saa tager du den af e Ild og kommer den i en Møse (Morter) og støder den helt i Stykker, og saa er den færdig til at koge.« Smeden kørte saa ud i Marken, og ved sin Hjemkomst til Middag ventede han at finde den nymodens Ret tilberedt. Han kom ind til Konen i spændt forventning. Men Konen saa sur ud og raabte: »Hvad er det da for noget Stads, e Køb- mand der har prakket dig paa? Æ har behandlet det efter e forskrift; æ har kogt det hele, Gud ved hvor længe. Men det Kram vil ikke lade sig koge mørt.« Hun havde kogt det hele fjerdingspund paa een Gang; hun kom nu frem med en mørk Klat paa en Tallerken: »Æ har endda sat dig en god Klat Smør i det, Fatter.« Konen langede tørst med Skeen til Tallerkenen; men aldrig saa snart havde hun en Skefuld i Munden, før hun spruttede den ud igen: »Tvi for Saten, hvor det smager; æ vil ikke have mere af det.« Og da Smeden omhyggeligt havde dyppet en Klat af den sorte Grød i Smør- ret og fik den i Munden, gik det ikke ham et Haar bedre. Det hele blev kastet paa Møddingen. - Med Tiden lærte den gode Smedekone imidlertid godt nok, hvorledes Kaffe skal behandles og nydes, - i hvert Fald gaar det let nok nu om Stunder for de Alsinger-Koner, ogsaa uden Smør i.